

กรมควบคุมโรค

Department of Disease Control

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

DDC THINK FOR CHANGE

ด้วยการนำหลักคุณธรรมแห่งชาติ

๒๕๖๖

๕ ประการ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานจริยธรรม กรมควบคุมโรค ในฐานะหน่วยงานหลักที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยมุ่งหวังที่จะสร้างสังคมกรมควบคุมโรคให้เป็นสังคมคุณธรรม สร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมควบคุมโรคทุกระดับ มุ่งเน้นกระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม ทำงานอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการตรวจสอบได้ อันจะทำให้บุคลากรเกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ อันจะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ภายใต้สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสื่อสังคมออนไลน์ โดยบูรณาการหลักคุณธรรมอันเป็นพื้นฐานในการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้บุคลากรกรมควบคุมโรคสามารถพัฒนาพฤติกรรม เชิงคุณธรรมได้ด้วยตนเอง มีวิถีคิดและบทบาทต่อการพัฒนาสังคมตามหลักคุณธรรมแห่งชาติ ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู และค่านิยมกรมควบคุมโรค MOPH เพื่อเป็นการสร้างแบบแผนให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบแห่งความดี ทุกหน่วยงานจึงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องวิถีการกระทำและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญต่อผู้ปฏิบัติทุกระดับและผู้รับบริการอย่างเท่าเทียม จึงกำหนดจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ DDC THINK FOR CHANGE ด้วยการนำหลักคุณธรรมแห่งชาติ ๕ ประการ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

DDC Think for Change

หลักคุณธรรมพื้นฐาน

๕ ประการ

คุณธรรมพื้นฐานแห่งชาติ ๕ ประการ

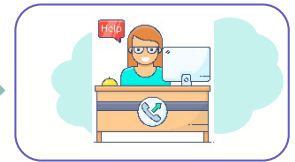
หลักคุณธรรมพื้นฐานแห่งชาติ ๕ ประการ อันได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู
โดยจำแนกความหมายของคุณธรรมพื้นฐานได้ ดังนี้

พอเพียง คือ การดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ ไม่โลภไม่เบียดเบียนผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม มีเหตุผล ใช้ความรู้อย่างรอบคอบและรอบด้าน สร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สามารถรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่าง ๆ

วินัย คือ การปฏิบัติตามกติกากฎระเบียบขององค์กรและสังคมตามหน้าที่พลเมืองดี เคารพกฎหมาย ป้องกันและรับผิดชอบผลกระทบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

สุจริต คือ มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้องและเป็นธรรมไม่สนับสนุน ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอม พร้อมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

จิตอาสา คือการให้และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย เพื่อประโยชน์สุขแก่พวกเขาเหล่านั้นและของสังคม

กตัญญู คือ การสำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สถาบันองค์กร และผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์

คุณธรรม คือ ธรรมะแห่งความดี หรือคุณงามความดี หรืออีกความหมาย คือ สิ่งที่กำลังจับใจของคนให้คนประพฤติ (คือ การพูดและการกระทำ) ไปในทางที่สังคมตัดสินได้ว่าวางอยู่บนความดี - ความจริง และความงาม ซึ่งเป็น องค์ประกอบ ทั้งสามของคุณธรรม ประกอบด้วย

๑. ในความดีที่แท้มีองค์ประกอบของความจริงและความงามอยู่ด้วย
๒. ในความจริงที่แท้มีองค์ประกอบของความดีและความงามอยู่ด้วย
๓. ในความงามที่แท้มีองค์ประกอบของความดีและความจริงอยู่ด้วย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ตัดสินคุณธรรมจึงเข้ามามีส่วน หรือเราเรียกเครื่องมือนี้ว่า เครื่องตัดสินคุณธรรม

โดยสังคมตั้งแต่บูรพกาลจนปัจจุบันได้สร้างหรือกำหนดเครื่องตัดสินคุณธรรมไว้หลายประเภท เพื่อนำไปใช้ในสภาพ และโอกาสต่างๆ และในหลายโอกาส การนำเอาเครื่องตัดสินคุณธรรมเหล่านี้มาใช้ร่วมกันย่อมเกื้อหนุนกันและทำให้ คุณธรรมเข้มแข็งและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เมื่อเชื่อมโยงกับจิตอาสาหนึ่งในคุณธรรมพื้นฐาน จะขอยกตัวอย่างของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้ อสม. วัตความดันพระโลหิตในกิจกรรมของกรมอนามัย โดยมีการจัดกิจกรรมขึ้น ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมของ ศสมช. (ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน) กล่าวคือ อาสาสมัคร จิตอาสา ย่อมมีที่มาที่ไป ดังเช่นอาสาสมัครสู้ Covid – ๑๙ จึงได้มีการอบรมอาสาสมัครในเบื้องต้น ดังคำที่ว่า “แม้เราเป็นชาวบ้าน เราก็สามารถดูแลสุขภาพของพวกเราตัวเองได้” คือ การให้คุณค่าตนเอง การให้คุณค่าทีมงาน และการให้คุณค่าแก่ประชาชน การเสียสละซึ่งเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้น คุณธรรมจึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ

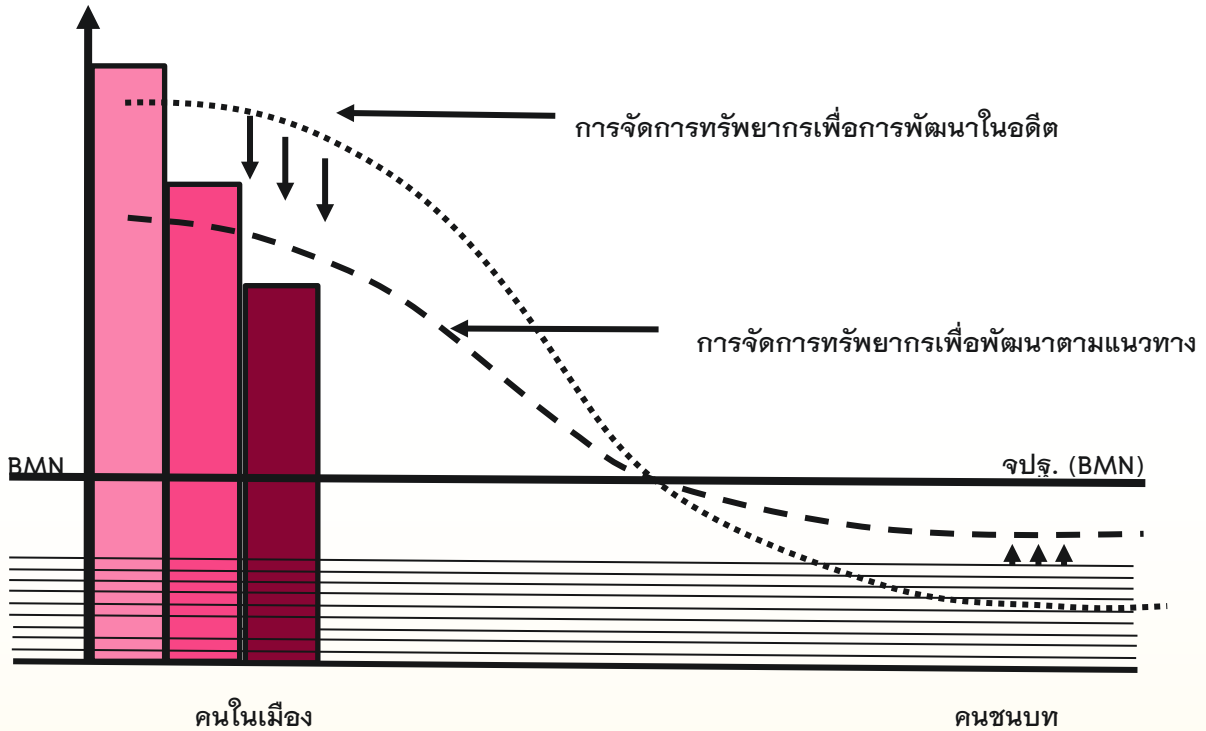
พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู

Basic Minimum Need (BMN)

ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ระดับการพัฒนา และระดับการจัดสรรงบประมาณ

“บุคคลที่ฟังประสงค์ สังคมที่ปราถนา”

ศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์ไพจิตร ปະบุตร

“ความเสียสละเริ่มต้นที่ความคิดปรารถนา สร้างสิ่งที่ดีแก่ผู้อื่นและสังคม”

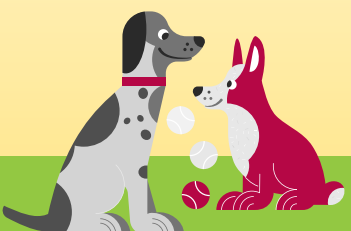
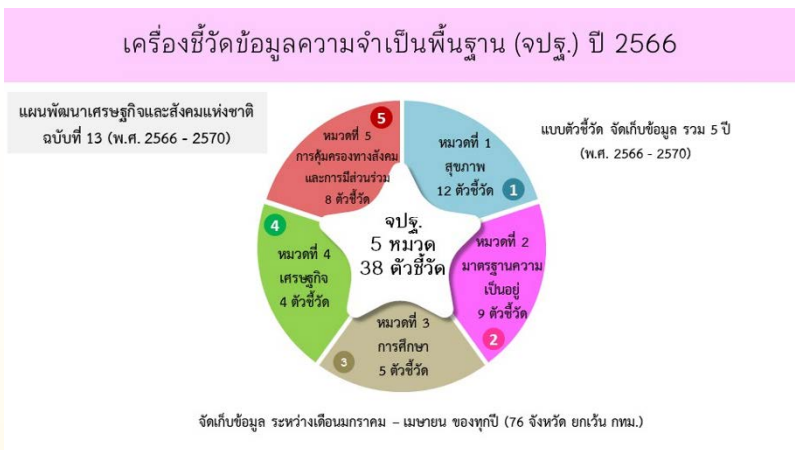
ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) คือ ข้อมูลในระดับครัวเรือนที่แสดงถึงสภาพความจำเป็นพื้นฐานของคนในครัวเรือนในด้านต่างๆ เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำไว้ว่าคนควรมีคุณภาพชีวิตในแต่ละเรื่องอย่างไร ในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นข้อมูลที่แสดงถึงลักษณะของสังคมไทยที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของเครื่องชี้วัดว่า อย่างน้อยคนไทยควรมีระดับความเป็นอยู่ไม่ต่ำกว่าระดับไหนในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ และทำให้ประชาชนสามารถทราบได้ด้วยตนเองว่าในขณะที่คุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบคลุม รวมไปถึงหมู่บ้าน/ชุมชน อยู่ในระดับใด มีปัญหาที่จะต้องแก้ไขในเรื่องใดบ้าง เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ครอบคลุม และสังคม อันเป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาประเทศ

“True success is not in the learning but in its application to the benefit of mankind”

“ความสำเร็จของการเรียนการสอน ไม่ได้อยู่ที่ว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง แต่ต้องหมายความว่ารวมถึงการนำความรู้นั้นไปทำประโยชน์ แก่ประชาชนเป็นสำคัญด้วย”

M Mastery **O** Originality **P** People Centered **H** Humility

พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู

การบูรณาการ การถอดบทเรียนจากโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ DDC Think For Change ด้วยหลักคุณธรรมแห่งชาติ ๕ ประการ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากร กรมควบคุมโรค อาจสรุปได้ว่าการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยทุกหน่วยงานยึดหลักแนวทางตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม กรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และนำโครงการ/กิจกรรมเชื่อมโยง และปรับให้เหมาะสมกับแผนปฏิบัติการราชการส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละหน่วยงาน โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอก ในการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า หน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ดำเนินงานจัดกิจกรรมแบ่งปันน้ำใจ สิ่งของ และกิจกรรมเพื่อสังคม Corporate Social Responsibility (CSR) ให้กับมูลนิธิหรือผ่านทางโครงการต่าง ๆ พร้อมทั้งได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ภาคีเครือข่ายได้จัดตั้งขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมร่วมกัน ทั้งนี้ ได้มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในทุกโครงการหรือกิจกรรมที่มีการจัดขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมคุณธรรมอีกทางหนึ่งด้วย เช่น โครงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรเพื่อการพัฒนา (OD) การจัดโครงการปันรักให้น้อง การจัดกิจกรรมทาสีให้โรงเรียน โครงการ One Day ภาวนา Of Life สร้างธรรมะในจิตใจ การร่วมแข่งขันทำท้าทาย Challenge เก็บธนบัตร ๕๐ บาท จากเงินทอน การจัดกิจกรรม “โล๊ะ มา แลก” และ การจัดกิจกรรมปลูกป่า ฯลฯ เป็นต้น

ทำอย่างไร? ทุกโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้ทุกคนเข้าถึงง่าย และทำได้จริง โดยที่ผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญในการมอบนโยบาย วิธีการทำงาน สร้างวัฒนธรรมองค์กร น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคุณธรรมพื้นฐานแห่งชาติ ๕ ประการ และวิถีวัฒนธรรมไทย โดยอาศัยกลไกในการสร้างโครงการ/กิจกรรม ให้มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งในการให้ความรู้ เช่น การฝึกอบรมระเบียบ วินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมจิตอาสา การจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญของชาติ รวมถึงการจัดกิจกรรมดี ๆ รักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเครื่องมือขัดเกลาให้บุคลากรแสดงออกถึงพฤติกรรมอันดี ทั้งนี้ เพื่อหวังว่าบุคลากรกรมควบคุมโรค สามารถทำงานด้วยความสุข และนำพาองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จ และสร้างภาพลักษณ์กรมควบคุมโรคให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมการถอดบทเรียน ในครั้งนี้ พบสิ่งที่น่าสนใจจากการทำให้การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมของกรมควบคุมโรคนั้นดำเนินการไปได้ด้วยดี และพัฒนาเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน คือ

๑. ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญในการมอบนโยบาย และส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม
๒. การให้ความร่วมมือของบุคลากร และทุกหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค
๓. กิจกรรมต่าง ๆ บุคลากรสามารถเข้าร่วมได้ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย และสามารถต่อยอดการสร้างเครือข่ายให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น
๔. กิจกรรมช่วยสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านคุณธรรม จริยธรรม
๕. การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลการดำเนินงานกิจกรรมผ่านช่องทางหลากหลาย เช่น กลุ่มไลน์เครือข่ายจริยธรรม เฟซบุ๊กกรมควบคุมโรค และเฟซบุ๊ก/เว็บไซต์หลักของหน่วยงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

๑. ผู้รับผิดชอบการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเป็นผู้รับผิดชอบใหม่ และยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
๒. ระบบการทำงานภายในหน่วยงาน มีการวางระบบ ระเบียบ แบบแผนการทำงาน เพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน สร้างมาตรฐาน และวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งหากระบบดี คนดี งานสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ แต่ถ้าหากระบบไม่ดี ให้ปรับแก้ที่ระบบ หากคนไม่ดีให้ปรับที่จิตสำนึก สร้างและพัฒนาคนให้ดีขึ้น
๓. หน่วยงานยังมีการบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายค่อนข้างน้อย

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ DDC THINK FOR CHANGE
ด้วยการนำหลักคุณธรรมแห่งชาติ ๕ ประการ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ DDC THINK FOR CHANGE ด้วยการนำหลักคุณธรรมแห่งชาติ ๕ ประการ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะแนวคิดการบริหารงาน จัดระบบความคิดเชิงบวกอย่างเป็นระบบ สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยถ่ายทอดองค์ความรู้การปฏิบัติงานระหว่างบุคคล และองค์กร รวมทั้งส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานด้านจริยธรรมให้เข้มแข็งอันนำไปสู่การวางรากฐานความมั่นคงให้กับกรมควบคุมโรค

แบบประเมินความพึงพอใจ แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ ๒ ระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการฯ โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ DDC THINK FOR CHANGE ด้วยการนำหลักคุณธรรมแห่งชาติ ๕ ประการ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๗๕ คน และได้ตอบกลับจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ สามารถสรุปผลข้อมูลได้ดังนี้

ค่าระดับความพึงพอใจ แปลความหมายได้ ดังนี้

ต่ำกว่า ๑.๕๐ หมายถึง น้อยที่สุด

๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง น้อย

๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง ปานกลาง

๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มาก

๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ ๑ แสดงเพศของผู้ตอบแบบประเมิน

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	๖	๒๐
หญิง	๒๔	๘๐
LGBTQ+	-	-
รวม	๓๐	๑๐๐

ตารางที่ ๒ แสดงอายุที่เข้าตอบแบบประเมิน

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๔ ปี	-	-
๒๕ - ๔๐ ปี	๑๗	๕๖.๖๗
๔๑ - ๖๐ ปี	๑๓	๔๓.๓๓
๖๐ ปีขึ้นไป	-	-
รวม	๓๐	๑๐๐.๐๐

ส่วนที่ ๒ ระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ

ตารางที่ ๓ แสดงระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการของผู้เข้าตอบแบบประเมิน

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปรผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑) ด้านวิทยากร							
๑.๑ การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร	๑๕	๑๑	๔	๐	๐	๔.๓๗	มาก
๑.๒ การถ่ายทอดของวิทยากร	๑๓	๑๓	๔	๐	๐	๔.๓๐	มาก
๑.๓ สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น	๑๓	๑๓	๓	๑	๐	๔.๒๗	มาก
๑.๔ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	๑๕	๑๑	๓	๑	๐	๔.๓๓	มาก
๑.๕ การตอบคำถามของวิทยากร	๑๔	๑๒	๓	๑	๐	๔.๓๐	มาก
๒) ด้านรู้ความเข้าใจ							
๒.๑ ความรู้ความเข้าใจก่อนการเข้าร่วมโครงการฯ	๖	๘	๑๑	๔	๑	๓.๔๗	ปานกลาง
๒.๒ ความรู้ความเข้าใจหลังการเข้าร่วมโครงการฯ	๑๐	๑๗	๑	๒	๐	๔.๑๗	มาก
๒.๓ เนื้อหาการประชุมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้	๑๒	๑๕	๑	๒	๐	๔.๒๓	มาก
๒.๔ ท่านสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	๖	๑๘	๓	๓	๐	๓.๙๐	มาก
๓) ด้านรูปแบบ							
๓.๑ กระบวนการจัดโครงการฯ มีความพร้อม	๙	๑๘	๑	๒	๐	๔.๑๓	มาก
๓.๒ การสร้างบรรยากาศในการดำเนินโครงการฯ	๑๐	๑๖	๒	๒	๐	๔.๑๓	มาก
๓.๓ ความพร้อมของอุปกรณ์วัสดุที่สนับสนุน	๑๓	๑๓	๑	๓	๐	๔.๒๐	มาก
๓.๔ ระยะเวลาในการจัดโครงการฯ มีความเหมาะสม	๑๐	๑๗	๑	๒	๐	๔.๑๗	มาก
๔) ความพึงพอใจโดยรวม							
๔.๑ ความพึงพอใจโดยรวม	๑๑	๑๔	๒	๒	๑	๔.๐๗	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						๔.๑๒	มาก
คิดเป็นร้อยละ						๘๒.๔๐	

ประมวลภาพกิจกรรม

Originality P People Centered H Humility
วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู

M Mastery O Originality P People H Humility
Centered

M Mastery O Originality P People H Humility

ได้บุญ

พอเพียง สัจจิต จิตอาสา วิสัย กตัญญู

 Mastery
  Originality
  People
  Humility
 ๕ คุณธรรมแห่งชาติ ชาวคร.ทำได้ •

พอเพียง วินัย สัจจิต จิตอาสา กตัญญู

 Mastery
  Originality
  People Centered
  Humility

พอเพียง วินัย สัจจิต จิตอาสา กตัญญู